

ENR 1.10 LENTOSUUNNITELMAT

Tämä osa sisältää:

- lentosuunnitelman esittämistä koskevat yleiset menetelmät
- lentosuunnitelman esittämistä ja sisältöä koskevat kansalliset lisämääräykset
- ICAO:n Doc 7030 (Regional Supplementary Procedures) sisältyvät alueelliset lentosuunnitelmia koskevat lisämenetelmät, joita sovelletaan Suomessa

1. LENTOSUUNNITELMAN (FPL) ESITTÄMISTÄ KOSKEVAT MENETELMÄT

REF: SERA.4001, OPS M1-1, kohta 2.7 ja AIP, GEN 1.7

1.1 Lentosuunnitelma on esitettävä ennen:

- 1) jokaista lentoa tai lennon osaa, jolle annetaan lennonjohdopalvelua;
- 2) jokaista neuvontailmatilassa suoritettavaa IFR-lentoa;
- 3) lentopaikan lentotiedotusvyöhykkeellä sen voimassaolokautena suoritettavaksi aiottua lentoa;
- 4) tunnistusvyöhykkeellä (ADIZ) tai kielto- tai rajoitusalueella suoritettavaksi aiottua lentoa;
- 5) jokaista lentoa valtakunnanrajan yli, elleivät asianomaiset valtiot ole toisin määränneet;
- 6) jokaista yöllä suoritettavaksi suunniteltua lentoa, jos se suuntautuu pois lentopaikan läheisyydestä.

1.2 Esittämisajat

1.2.1 Lentosuunnitelman saa esittää aikaisintaan 120 tuntia ennen lennon arvioitua liikkeellelähtöaikaa (EOBT). Jos lentosuunnitelma on esitetty aiemmin kuin 24 tuntia ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa, lennon päivämäärä tulee merkitä kohdan 18 DOF/-kenttään. Lentosuunnitelma on esitettävä viimeistään 60 minuuttia ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa.

Poikkeus: Operoitaessa VFR-lentosäännöillä Suomen lentotiedotusalueella, voidaan lentosuunnitelma esittää viimeistään 30 minuuttia ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa.

Huom. 1: Ilmaliikennevirtojen säätelytoimenpiteiden alaisten lentojen osalta lentosuunnitelma tulisi esittää viimeistään 3 tuntia ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa.

Huom. 2: Ilmaliikennevirtojen säätelytoimenpiteiden alaiset lennot, ks. myös kohta 3. alla.

ENR 1.10 FLIGHT PLANNING

This section includes:

- the general procedures concerning the submission of flight plans
- additional provisions to be applied within the Finnish flight information region
- flight plan related Regional Supplementary Procedures of ICAO Doc 7030 applied in Finland.

1. PROCEDURES FOR THE SUBMISSION OF A FLIGHT PLAN

REF: SERA.4001, OPS M1-1, para 2.7 and AIP, GEN 1.7

1.1 A flight plan shall be submitted prior to operating:

- 1) any flight or portion thereof to be provided with air traffic control service;
- 2) any IFR flight within advisory airspace;
- 3) a flight within or into aerodrome flight information zone during its operational hours;
- 4) a flight within or into ADIZ or prohibited or restricted areas;
- 5) any flight across international borders, unless otherwise prescribed by the States concerned;
- 6) any flight planned to operate at night, if leaving the vicinity of an aerodrome.

1.2 Time of submission

1.2.1 Flight plans shall not be submitted more than 120 hours before the estimated off-block time (EOBT) of a flight. If the flight plan is submitted earlier than 24 hours before the EOBT, insert the date of flight in item 18 preceded by DOF/. The flight plan shall be submitted no later than 60 minutes before the EOBT.

Exception: For a VFR flight operated entirely within Finland FIR, the flight plan may be submitted 30 minutes before the EOBT at the latest.

Note 1: For a flight subject to air traffic flow management (ATFM), the flight plan shall be submitted no later than 3 hours before the EOBT.

Note 2: For flights subject to airspace traffic flow management measures see also para 3. below.

1.2.2 Valtakunnan maa- ja vesirajaa sekä aluevesirajaa vastassa olevalla tunnistusvyöhykkeellä (ADIZ, ks. ENR 5.2 - 39) suoritettavaksi aiotusta ei-aikataulunmukaisesta lennosta on lentosuunnitelma esitettävä kohdan 1.3 mukaisesti siten, että se on aluelennonjohdolla viimeistään yhtä tuntia ennen ilma-aluksen saapumista tunnistusvyöhykkeelle tai ennen ensimmäistä lentoonlähtöä tältä vyöhykkeeltä.

Tämä aikarajoitus ei kuitenkaan koske:

- a) julkaistuja ATS-reittejä pitkin suoritettavia lentoja tai
- b) ENR-ilmatilassa operoivia lentoja (FRA ja DCT reititys)

1.2.3 Lupa ilmailuun rajoitusalueille, ks. ENR 5.1.

1.3 Lentosuunnitelman esittäminen

Lentosuunnitelma esitetään ensisijaisesti Lennonneuvontayksikölle, TEL 020 708 4111.

Lentosuunnitelman voi esittää lähtöpaikan ilmaliikennepalvelu toimistolle (ARO) seuraavilla lentoasemilla: Enontekiö, Ivalo, Joensuu, Kajaani, Kemi-Tornio, Kittilä, Kokkola-Pietarsaari, Kuusamo, Lappeenranta, Mariehamn, Mikkeli, Savonlinna, Seinäjoki ja Utti. Näillä lentoasemilla ARO-palvelua antaa TWR tai AFIS niiden toiminta-aikoina. Yhteystiedot on annettu AIP AD 2 -osassa.

Muilla kuin edellä mainituilla lentoasemilla on terminaalin aukioloaikoina käytettävissä lennon suunnittelua varten itsepalvelutila ja laitteet. Neuvontaa ja asiakirjoja on saatavissa H24 Lennonneuvontayksiköstä.

Lennon aikana radiolla esitettävä lentosuunnitelma esitetään lähimmälle päivystävälle ATS-elimelle tai aluelennonjohdolle.

1.4 Lentosuunnitelman (FPL) muoto ja sisältö

ICAO:n Doc 4444 mukainen suomen- ja englanninkielinen lentosuunnitelmalomake (FPL) täydellisine täyttöohjeineen on saatavana verkkopalvelussa alla olevassa osoitteessa, jossa on käytettävissä myös elektroninen lentosuunnitelma (eFPL).

www.ais.fi

Lentosuunnitelma on esitettävä ensisijaisesti elektronista lentosuunnitelmaa käyttäen tai FPL-lomakkeella. Mikäli tämä ei ole mahdollista, lentosuunnitelma voidaan esittää puhelimitse.

1.5 Lähtö- ja saapumisilmoituksen antaminen

- a) Lähtöilmoituksen antaminen:

1.2.2 For a non-scheduled flight intended to be operated within the air defence identification zone (ADIZ, see ENR 5.2 - 39), a flight plan shall be submitted to the appropriate air navigation service provider one hour before the flight or during the flight to ATS unit one hour before entering the ADIZ.

This time restriction is, however, not applicable to:

- a) flights along the published ATS routes or
- b) flights within ENR airspace (FRA and DCT routing)

1.2.3 Permission for flights within restricted areas, see ENR 5.1.

1.3 Place of submission

Flight plans shall primarily be submitted to the Flight Planning Centre, TEL +358 20 708 4111.

Flight plans may be submitted to the Air Traffic Services Reporting Office (ARO) at the following departure aerodromes: Enontekiö, Ivalo, Joensuu, Kajaani, Kemi-Tornio, Kittilä, Kokkola-Pietarsaari, Kuusamo, Lappeenranta, Mariehamn, Mikkeli, Savonlinna, Seinäjoki and Utti. At these aerodromes ARO service is provided by TWR or AFIS during operational hours. Contact information is given in AIP, AD 2.

At other than above mentioned aerodromes self-service briefing facilities and equipment for flight planning are available during the opening hours of the terminal. Information and documents are available H24 from the Flight Planning Centre.

A flight plan submitted during flight shall be submitted to the nearest ATS unit in operation or to the ACC.

1.4 Contents and form of a flight plan

ICAO flight plan (FPL) form and complete instructions for the completion of the flight plan form, both in Finnish and in English, are available on website below. Also an electronic flight plan form (eFPL) is available on website at

The electronic flight plan (eFPL) or FPL form shall primarily be used for the purpose of filing a flight plan. If this is not possible, flight plan may be submitted by telephone.

1.5 Report of departure and arrival

- a) Report of departure:

Mikäli lentosuunnitelma on esitetty ja lähtö tapahtuu lentopaikalta, jossa ei ole ATS-elintä tai ATS-elin on suljettu, tulee lähtöilmoitus antaa välittömästi ennen lento-ohjelmointia puhelimitse Aluelennonjohdon VFR-valvontaan (TEL 03 286 5172).

*Huom.: Mikäli lähtö tapahtuu valvotussa ilmatilassa (CTR) lentokentän ulkopuolelta, tulee lähtöilmoitus antaa ao. ilmatilasta vastaavalle ATS-elimelle puhelimitse tai radiolla selvi-
tyspyynnön yhteydessä.*

b) Saapumisilmoituksen antaminen

Mikäli lentosuunnitelma on esitetty ja saapuminen tapahtuu lentopaikalle, jossa ei ole ATS-elintä tai ATS-elin on suljettu, tulee saapumisilmoitus antaa välittömästi laskeutumisen jälkeen puhelimitse Aluelennonjohdon VFR-valvontaan (TEL 03-286 5172).

Huom.: Mikäli saapuminen tapahtuu valvotussa ilmatilassa (CTR) lentokentän ulkopuolelle, tulee saapumisilmoitus antaa ao. ilmatilasta vastaavalle ATS-elimelle puhelimitse tai radiolla.

c) Lähtö- ja saapumisilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- Ilma-aluksen tunnus
- Lähtö- tai saapumislentopaikka
- Todellinen lähtö- tai saapumisaika

Huom.: Lähtö- tai saapumisilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse antaa lähdön/laskun jälkeen, kun lentopaikalla annetaan ATS-palvelua ja radiopuhelinliikenteestä tai annetuista valomerkeistä ilmenee, että lähtö/laskeutuminen on havaittu.

Silloin kun saapumisilmoitus vaaditaan, edellytysten laiminlyönti voi aiheuttaa vakavia poikkeamia lennonjohtopalvelussa ja aiheuttaa suuria kustannuksia tarpeettomien etsintätoimenpiteiden suorittamisesta.

1.6 Ilmatilan käytettävyyteen liittyvät säännöt

Suomen lentotiedotusvyöhykkeelle (FINLAND FIR) ei hyväksytä lentosuunnitelmia, jotka poikkeavat Route Availability Document (RAD) dokumentissa julkaistuista ilmatilaa koskevista rajoituksista. Tämä yhteinen eurooppalainen viitedokumentti sisältää kaikki Suomen lentotiedotusvyöhykettä koskevat ilmatilan käytettävyyteen liittyvät säännöt, ja se löytyy osoitteesta:

www.nm.eurocontrol.int/RAD/index.html

1.7 Rajoitus- ja vaara-alueiden sekä sotilasharjoitus- ja koulutusalueiden suojavyöhykkeet - Flight Plan Buffer zone (FBZ)

If the flight plan has been submitted and departure takes place from the airport without ATS in operation, the pilot shall activate the flight immediately before departure by telephone to the ACC VFR Control (TEL +358 3 286 5172).

Note: If the departure takes place from the controlled airspace (CTR) outside the airport, activation shall be done by telephone or radio to the ATS unit whose area of responsibility the aerodrome is located at.

b) Report of arrival:

If the flight plan has been submitted and arrival takes place to the airport without ATS in operation, the pilot shall close the flight immediately after arrival by telephone to the ACC VFR Control (TEL +358 3 286 5172).

Note: If the arrival takes place to the controlled airspace (CTR) outside the airport, report of arrival shall be done by telephone or radio to the ATS unit whose area of responsibility the aerodrome is located at.

c) Reports of departure and arrival shall include following information:

- Aircraft identification
- Departure or arrival aerodrome
- Actual time of departure or arrival

Note: A report of arrival is not required after landing when the aerodrome is provided with air traffic services and it is evident from radiotelephony and light signals that landing has been observed.

Whenever an arrival report is required, failure to comply with these provisions may cause serious disruption in the air traffic services and incur great expense in carrying out unnecessary search and rescue operations.

1.6 Adherence to Airspace Utilization Rules and Availability

No flight plans shall be filed via the airspace of FINLAND FIR deviating from the State restrictions defined within the Route Availability Document (RAD). This common European reference document contains all airspace utilisation rules and availability for Finland FIR and any reference to them shall be made via:

1.7 Flight Plan Buffer Zones (FBZ) for restricted and danger areas and military exercise and training areas

Ilmatilan hallintayksikön (AMC) hallinnoimien ilmatilavaraus-alueiden (R, D, TRA ja TSA) ympärille on perustettu lennon-suunnittelussa huomioitavat suojavao-alueet - Flight Plan Buffer Zone (FBZ). Vyo-alueiden sivu- ja korkeusrajat on esitetty osassa ENR 5.1 (Rajoitus- ja vaara-alueet) ja ENR 5.2 (Tilapäiset ilmatilavarausalueet ja Tilapäiset erillisvaraus-alueet).

Aktiivinen FBZ tulee ottaa huomioon IFR-lentosuunnitelmaa laadittaessa, kun lentosuunnitelman reittikentässä käytetään DCT-reitityksiä. FBZ aktivoidaan AUP/UUP-sähköllä.

Network Managerin IFPS järjestelmä hylkää sellaiset lentosuunnitelmat, joissa käytetty kahden pisteen välinen isoympyräreitti suuntautuu aktivoitulle FBZ:lle ilmoitetun ala- ja ylärajan välillä. FBZ:n ulkopuolella lentosuunnitelman reitti voi ulottua FBZ:n sivurajaan saakka.

Flight plan buffer zones (FBZ) are established around AMC Manageable R, D, TRA and TSA areas for flight planning purposes. The lateral and vertical limits of zones are published in ENR 5.1 (Restricted and Danger areas) and ENR 5.2 (Temporary Reserved Areas and Temporary Segregated Areas).

Activated FBZ shall be taken into account when filing an IFR flight plan having DCT routings. FBZ is activated by AUP/UUP message.

Network Manager's IFPS system will not accept flight plans where great circle route (DCT) between two positions enters active FBZ area within FBZ vertical limits. Flight plans can be filed up to the boundary of the active FBZ.

2. TOISTUVAISLENTOSUUNNITELMAT (RPL)

2.1 Yleistä

Suomessa noudatetaan, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, ICAO:n Doc 7030:ssa (Regional Supplementary Procedures), Doc 4444:ssä (The Rules of The Air and Air Traffic Services - PANS-RAC) ja Eurocontrolin Network Operations -käsikirjassa (osa IFPS Users Manual) annettuja RPL:ia koskevia menetelmiä.

Huom.: Eurocontrolin Network Operations -käsikirjat ovat laadittavissa osoitteesta:

www.eurocontrol.int/network-operations/library

Mikäli ANS Finland ei toisin ilmoita, RPL:t eivät ole voimassa joulukuun 25. päivänä, jolloin erilliset lentosuunnitelmat vaa- ditaan (REF ICAO Doc 7030, EUR 2.4.1).

2.2 Toistuvaislentosuunnitelman esittäminen

RPL esitetään vain IFR-lennoista. Se ei saa sisältää VFR-osuuksia.

RPL esitetään talvi- ja kesäkaudeksi erikseen. Kaudet seuraavat Euroopan talvi- ja kesäajan jaksoja.

IFPS-vyo-alueita (myös Suomi) koskevien RPL:ien käsittely on keskitetty Eurocontrolin NMOC:n (Network Manager Operations Center) RPL-toimistolle. RPL:t esitetään RPL-toimistolle luettelomuodossa käyttäen Eurocontrolin tietokonepohjaista ohjelmaa (RPL Input Application). Ohjelma on tilattavissa ilmaiseksi osoitteesta:

www.eurocontrol.int/services/repetitive-flight-planning-rpl

Ennen ohjelman tilaamista ja RPL:ien lähettämistä pitää RPL-toimistolle toimittaa liikennöitsijän yhteistiedot. RPL:t toimitetaan RPL-toimistolle sähköisesti osoitteeseen rpl@eurocontrol.int.

2. REPETITIVE FLIGHT PLAN (RPL) SYSTEM

2.1 General

The procedures concerning the use of RPL in Finland conform almost without exception, to ICAO Doc 7030 (Regional Supplementary Procedures), Doc 4444 (The Rules of The Air and Air Traffic Services-PANS-RAC) and Eurocontrol Network Operations Handbook (section IFPS Users Manual)

Note: Eurocontrol Network Operations Handbooks can be obtained at:

Unless otherwise stated by ANS Finland RPLs are not valid on 25 December. On this day individual flight plans shall be filed for all flights (REF ICAO Doc 7030, EUR 2.4.1)

2.2 RPL submission

RPL shall be submitted only for IFR flights. VFR parts can not be included.

RPL shall be submitted separately for winter and summer time periods. Winter and summer time periods are the same as used in Europe.

The processing of RPL data within IFPS Zone (Finland included) has been centralised to Eurocontrol NMOC (Network Manager Operations Center) RPL office. RPL shall be submitted to the RPL office in list format by using Eurocontrol computer based RPL Input Application. Application can be subscribed free of charge from

Before this can be done and before sending any RPL to RPL office, contact details of the operating airline shall be submitted to RPL office. RPL shall be submitted to RPL office by email rpl@eurocontrol.int.

RPL-toimisto lähettää liikennöitsijälle hyväksymissanoman (ACK) tiedoksi, että RPL:t on vastaanotettu.

Huom.: Lista niistä valtioista ja lentotiedotusalueista (FIR/UIR), jotka kuuluvat IFPS-vyöhykkeeseen, on annettu IFPS-käsikirjassa.

IFPS-vyöhykkeen ulkopuolella olevien reittiosuuksien osalta tulee liikennöitsijän lähettää RPL:t erikseen ao. maiden ilmailuviranomaisille joko käyttäen Eurocontrolin tietokonepohjaista RPL-ohjelmaa tai ICAO:n laatiman RPL-lomakkeen muodossa (ks. ICAO Doc 4444).

2.3 Toistuvaislentosuunnitelmien jakelu

RPL:t siirtyvät RPL-tietokannasta IFPS-järjestelmään 20 tuntia ennen EOBT-aikaa. IFPS jakaa RPL:t ATS-yksiköille IFPS-vyöhykkeen sisällä sovittujen aikaparametrien mukaan.

Toistuvaislentosuunnitelmiin tehtävät tilapäiset, kertakohtaiset muutokset lähetetään IFPS-järjestelmään käyttämällä normaaleja ATS-sähkeitä enintään 20 tuntia ja viimeistään 30 minuuttia ennen RPL:ien EOBT-aikaa.

3. LISÄMENETELMÄT KOSKIEN ILMALIIKENNEVIRTOJEN SÄÄTELYTOIMENPITÄJÄN (ATFCM) ALAISIA LENTOJA

Viite: Doc 7030 EUR, kohta 2.2.

Huom.: Peruskuvauksena EUR-alueen ATFCM-järjestelmästä on annettu osassa ENR 1.9. Lisätietoja Eurocontrolin ilmailuliikennevirtojen keskussäätely-yksiköstä (NMOC, Network Manager Operations Center) ja sen toiminnasta on saatavissa Eurocontrolin Network Operations -käsikirjasta, joka on julkaistu osoitteessa:

www.eurocontrol.int/network-operations/library

ATFCM-toimenpiteiden alaisten (ATFCM-alueella suoritettavien) lentojen osalta noudatetaan seuraavia lisämenetelmiä:

1. Lentosuunnitelmat on esitettävä vähintään 3 tuntia ennen arvioitua lähtöaikaa (EOBT);
2. Kaikki 15 minuuttia suuremmat muutokset EOBT:hen on ilmoitettava muutossähkeellä;
3. Kun lentoa varten on esitetty toistuvaislentosuunnitelma (RPL) tai erillinen lentosuunnitelma (FPL), mutta EOBT:ta edeltävän 4 tunnin aikana päätetään saman lähtö- ja laskupaikan välillä käyttää muuta (vaihtoehtoista) reittiä on meneteltävä seuraavasti:
 - a) edellistä (alkuperäistä) lentosuunnitelmaa koskeva peruutusloma (CNL) on lähetettävä välittömästi etuoikeutusluokassa DD alkuperäisen lentosuunnitelman mukaisille ATS-elimille;

Upon receipt of the RPL, an acknowledgment message (ACK) is sent to the originator.

Note: The IFPS Handbook contains a list of states and Flight Information Regions (FIR/UIR) comprising the IFPS Zone.

RPL flights with route portions outside the IFPS Zone shall be submitted to the National Authorities of those external states by using either Eurocontrol computer based RPL Application or ICAO RPL form (see ICAO Doc 4444).

2.3 RPL distribution

RPL data will be distributed from RPL data base to IFPS system 20 hours before EOBT. IFPS distributes RPL data to the appropriate ATS units within the IFPS Zone according to agreed time parameters.

Temporary changes made to RPL shall be submitted to IFPS system by using standard ATS messages not earlier than 20 hours and not later than 30 minutes before the RPL EOBT.

3. SUPPLEMENTARY PROCEDURES CONCERNING FLIGHTS SUBJECT TO ATFCM MEASURES

REF: Doc 7030 EUR, para 2.2.

Note: The basic description of the ATFCM procedures within EUR Region is given in section ENR 1.9. Additional information concerning operational procedures related to the Eurocontrol NMOC (Network Manager Operations Center) is published in the ATFCM Handbook which is available at:

For flights subject to ATFCM measures, the following procedures apply:

1. Flight plans shall be submitted at least 3 hours before the estimated off-block time (EOBT).
2. Any Changes to the EOBT of more than 15 minutes shall be subject of a modification message.
3. When a repetitive flight plan (RPL) or an individual flight plan (FPL) has been filed but it is decided, within 4 hours of EOBT, to use an alternative routing between the same aerodrome of departure and destination:
 - a) a cancellation message (CNL) with priority DD shall be transmitted immediately to all addressees of the previous flight plan;

b) korvaava lentosuunnitelma (RFP) lähetetään FPL-sanoman mukaisessa muodossa alkuperäisen lentosuunnitelman mukaista kutsumerkkiä käyttäen aikaisintaan 5 minuuttia CNL sanoman lähettämisen jälkeen; c) kohdan 18 ensimmäiseksi merkinnäksi merkitään RFP/Qn, jossa RFP merkitsee korvaavaa lentosuunnitelmaa (Replacement Flight Plan) ja n ilmaisee kuinka mones kyseistä lentoa varten annettu korvaava lentosuunnitelma on kyseessä (RFP/Q1 = ensimmäinen korvaava lentosuunnitelma tai RFP/Q2 = toinen korvaava lentosuunnitelma jne.); ja d) viimeisin RFP on esitettävä vähintään 30 minuuttia ennen EOBT:ta.	b) a replacement flight plan (RFP) in the form of an FPL with identical call sign shall be transmitted with a delay not less than 5 minutes; c) the RFP shall contain, as the first element of Item 18, the indication RFP/Qn, where RFP signifies "Replacement Flight Plan" and "n" is "1" for the first replacement, "2" for the second replacement, and so on; and d) the last RFP shall be filed at least 30 minutes before EOBT.

4. LISÄMENETELMÄT KOSKIEN EUR RVSM ILMATILAA

Vaatimukset EUR RVSM lennon suunnittelulle koskien ICAO:n lentosuunnitelmalomakkeen täyttämistä ja toistuvaisten lentosuunnitelmaa on esitetty julkaisussa ICAO EUR Regional Supplementary Procedures (Doc 7030 - EUR).

Tämän lisäksi seuraava vaatimus on julkaisussa ICAO EUR Regional Supplementary Procedures (Doc 7030 - EUR) olevien lennon suunnitteluvaatimusten lisäksi:

Sotilaslentotoiminnan lisäksi myös tullin ja poliisin käytössä olevien ilma-alusten käyttäjien on käytettävä kirjainta M ICAO:n lentosuunnitelmalomakkeen kohdassa 8.

4. SUPPLEMENTARY PROCEDURES CONCERNING THE EUR RVSM AIRSPACE

The EUR RVSM flight planning requirements for the completion of the ICAO Flight Plan Form and the Repetitive Flight Plan are contained in the ICAO EUR Regional Supplementary Procedures (Doc 7030 - EUR).

Furthermore, the following requirement is in addition to the flight planning requirements contained in the ICAO EUR Regional Supplementary Procedures (Doc 7030 - EUR):

In addition to military operations, operators of customs or police aircraft shall insert the letter M in Item 8 of the ICAO Flight Plan Form.